

Quickscan flora en fauna
Heusdenhoutseweg 21 te Breda
(2500692IS-01, versie 0)

Quicksan flora en fauna

In opdracht van

Prophys B.V.
T.a.v. de heer Frans van den Borne
Europalaan 6D
5232 BC S-HERTOGENBOSCH

Betreffende locatie

Heusdenhoutseweg 21
Breda

Documentkenmerk

2500692-01

Versie

0

Vestiging

Breda

Datum

16 april 2025

Opgesteld door:

E.J.M. Sanstra BSc.
Projectleider ecologie

Gecontroleerd door:

R.J.D. van Hoof BSc.
Projectleider ecologie

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies B.V.

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Breda >> Nuenen >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Quickscan flora en fauna	1
1.2	Natuurbescherming	1
2	Projectinformatie	2
3	Gebiedsbescherming	5
3.1	Natura 2000	5
3.2	Natuurnetwerk Nederland	6
4	Houtopstanden	8
5	Soortbescherming	9
5.1	Flora	9
5.2	Vogels	10
5.3	Grondgebonden zoogdieren	13
5.4	Vleermuizen	14
5.5	Amfibieën, reptielen en vissen	18
5.6	Ongewervelden	20
6	Zorgplicht	21
7	Conclusies	23
8	Literatuurlijst	1

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht algemene vrijstellingen soorten

1 Inleiding

1.1 Quickscan flora en fauna

Een Quickscan flora en fauna is een verkennend onderzoek waarin de ecologische waarden van een plangebied worden nagegaan. Het doel ervan is te bepalen of de voorgenomen wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Het is noodzakelijk om voorafgaand aan ruimtelijke inrichting en aan ruimtelijke ingrepen te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde leefgebieden, op beschermde planten en of op beschermde diersoorten. Dit onderzoek voorziet in deze toetsing.

Op basis van een Quickscan flora en fauna zal blijken of er een overtreding van de geldende natuurwetgeving te verwachten is. Hiermee kan worden voorkomen dat er in strijd met de Omgevingswet wordt gehandeld. Het uitvoeren van een verkennend onderzoek kan voldoende zijn om aan te tonen of een planvoornemen uitgevoerd kan worden met of zonder enkele eenvoudige maatregelen of aanpassingen om een overtreding van de Omgevingswet te voorkomen. Soms zijn er echter meer soortgegevens nodig en is aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk. Een Quickscan flora en fauna stelt dit vast.

1.2 Natuurbescherming

In Nederland geldt sinds 1 januari 2024 de Omgevingswet. Deze wet geeft invulling aan de bescherming van natuurgebieden, van dieren en van planten en vloeit voort uit de Europees vastgelegde natuurwetgeving. De Nederlandse provincies bepalen het natuurbeleid voor hun gebied.

Het onderzoek dat in dit document gerapporteerd wordt, behandelt de bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden en komt dusdanig in aanraking met Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland en de lijst van in Nederland beschermde soorten.

2 Projectinformatie

De ontwikkeling betreft het perceel, kadastraal bekend gemeente Ginneken, sectie A, nummer 6504, en plaatselijk bekend als Heusdenhoutseweg 21 te Breda in Noord-Brabant. Het plangebied ligt ongeveer 460 meter ten westen van de A27. Het perceel heeft een oppervlakte van circa 9.065 m² en is gelegen in een woonwijk. Het huidige plangebied bevat drie monumentale panden die als woonhuis en als schuur in gebruik zijn, ook is er een monumentale waterput aanwezig, daarnaast is het plangebied omsloten door een aanliggende sloot. Het plangebied bevat ook meerdere oudere bomen, struiken en aangeplant groen. Het planvoornemen is om de woningen intern op te delen of intern een woonbox te installeren om zo geschikte woningruimtes te creëren. In het planvoornemen worden er geen groenstructuren verwijderd behoudens de herinrichting van de parkeerplaatsen en de individuele kleine tuinen tegen de woningen aan.

Figuur 2.1: Ligging projectlocatie

Onderstaande foto's, gemaakt op 6 maart 2025, geven een beeld van de huidige situatie van het plangebied.

Foto A: Impressie Heusdenhoutseweg

Foto B: Voorzijde hoofdgebouw

Foto C: Noordzijde hoofdgebouw

Foto D: Noordzijde hoofdgebouw

Foto E: Achterkant hoofdgebouw

Foto F: Zuidzijde hoofdgebouw

Foto G Voorzijde schuur 1

Foto H: Noordzijde schuur 1

Foto I: Achterkant schuur 1

Foto J: Zuidzijde schuur 1

Foto K: Voorzijde schuur 2

Foto L: Voorzijde schuur 2

Foto M: Noordzijde schuur 2

Foto N: Achterzijde schuur 2

Foto O: Zuidzijde schuur 2

Figuur 2.3: Foto's van de huidige situatie van het plangebied

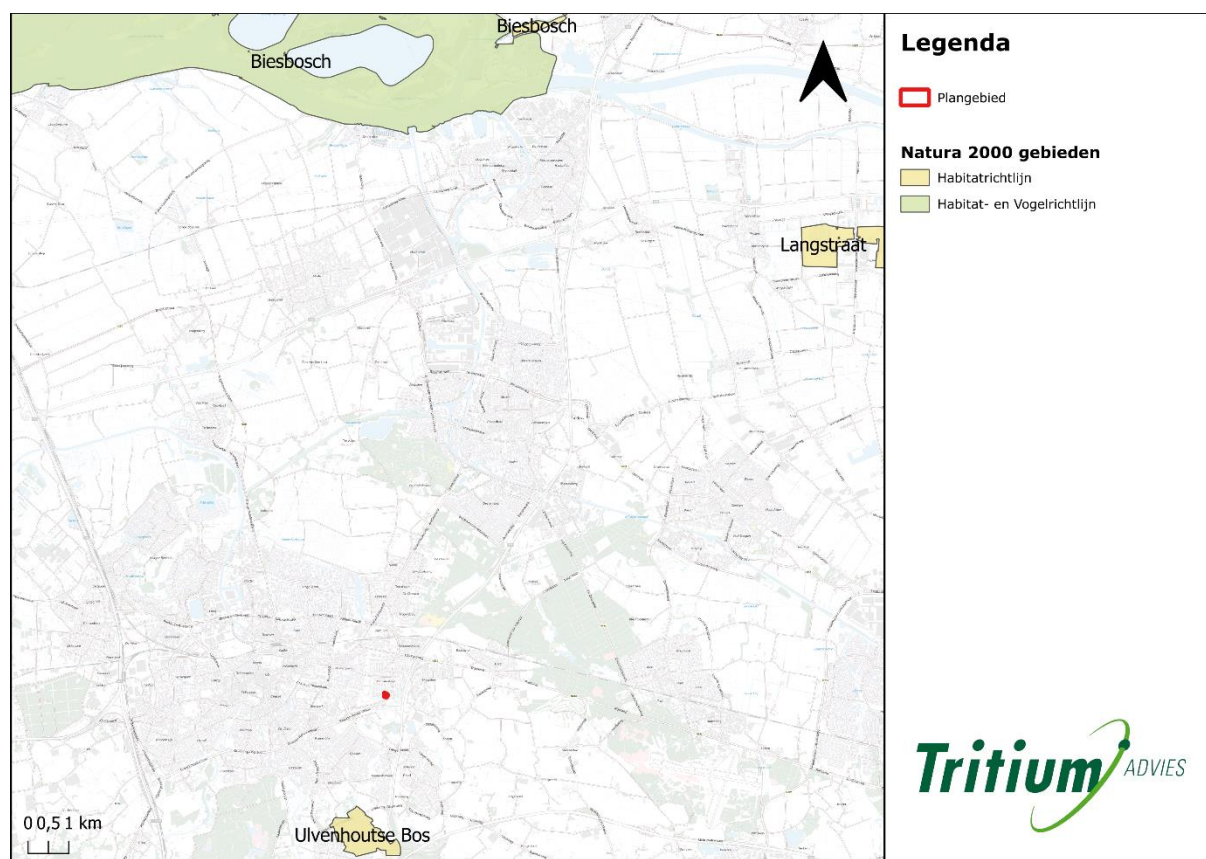
3 Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Op basis van de Omgevingswet is het niet toegestaan plannen en/of projecten te realiseren die significante negatieve gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. In dit hoofdstuk wordt getoetst of significante gevolgen van diverse storingsfactoren op voorhand uitgesloten kunnen worden. Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied, navolgende tabel 3.1 en figuur 3.1 geven de locatie van het plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden weer.

Tabel 3.1: Afstand tot dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden

Dichtstbijzijnde natura 2000-gebieden	Afstand tot plangebied
Ulvenhoutse Bos	2,7 km
Biesbosch	13,7 km
Langstraat	14,7 km

Figuur 3.1: Plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden

Conclusie Natura 2000

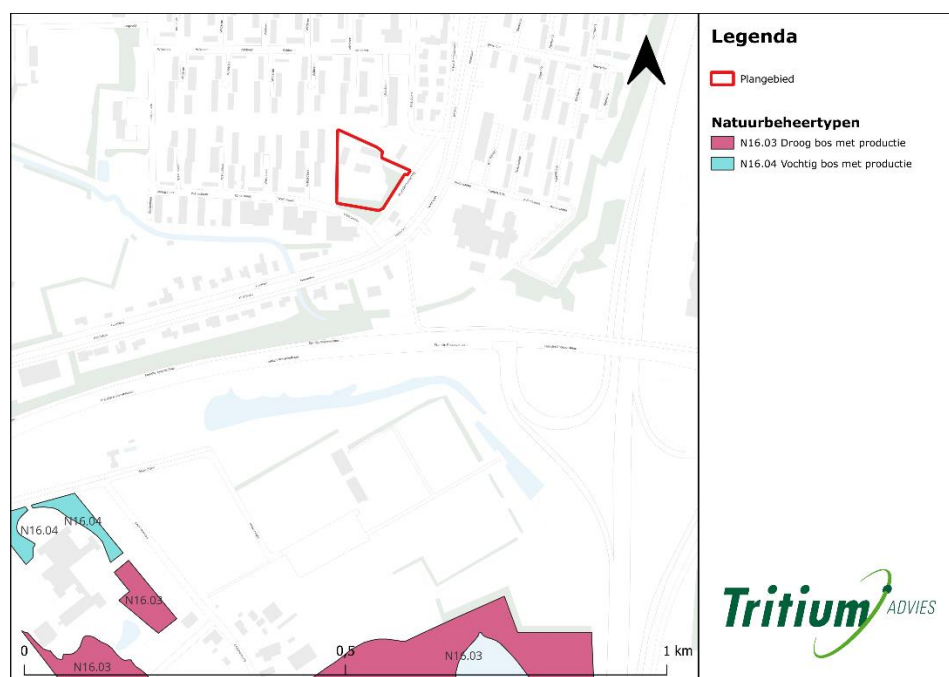
Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied, het meest nabije Natura 2000-gebied ligt op 2,7 kilometer afstand. Externe effecten als gevolg van onder andere licht, trillingen en geluid door de voorgenomen werkzaamheden zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Negatieve effecten ten gevolge van stikstofdepositie zijn door de afstand van Natura 2000-gebieden niet op voorhand uit te sluiten. Om met zekerheid uit te kunnen sluiten dat er geen negatieve gevolgen kunnen plaatsvinden op Natura 2000-gebieden ten gevolge van stikstofdepositie is een stikstofberekening noodzakelijk.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een natuurbeheertype dat deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Indirecte aantasting van NNN-beheertypen door werkzaamheden in de buurt van die gebieden moet in rekening gebracht worden, met uitzondering van de verspreiding van stoffen via de lucht of het water. Navolgende tabel 3.2 en figuur 3.2 geven de locatie van het plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde beheertypen binnen Natuurnetwerk Nederland weer.

Tabel 3.2: Afstand tot dichtstbijzijnde NNN-beheertypen

Dichtstbijzijnde NNN-beheertypen	Afstand tot plangebied
N16.04	607 m
N16.03	640 m

Figuur 3.2: Plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde NNN-beheertypen

Conclusie Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland. De provincie Noord-Brabant hanteert externe werking als het gaat om het Natuurnetwerk Nederland. Mogelijke aantasting van natuurgebieden door werkzaamheden in de buurt van het Natuurnetwerk Nederland moet in kaart gebracht worden, met uitzondering van de verspreiding van stoffen via de lucht of het water.

In dit geval is het plangebied op een dergelijke afstand van het dichtstbijzijnde NNN-beheertype gelegen dat een negatief effect op dat natuurgebied niet verwacht wordt omdat het plangebied en het natuurgebied zich in een stedelijke omgeving bevindt met o.a. drukke verkeersaders zoals de Franklin Rooseveltlaan.

4 Houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. Een houtopstand valt onder de werking van de Omgevingswet als deze aan een minimale oppervlakte voldoet. Houtopstanden van minimaal 10 are (1000 m²) en rij- of laanbeplantingen van 21 of meer bomen, vallen onder de werking van de Omgevingswet. Bij het kappen van deze houtopstanden, of delen daarvan, is een melding en herbeplanting verplicht. Dus ook voor het kappen van een oppervlakte van minder dan 10 are is een melding verplicht.

De Omgevingswet beschermt houtopstanden buiten de bebouwde kom. De gemeente dient hiervoor een bebouwingscontour houtkap vast te stellen. Met de bebouwingscontour houtkap geeft de gemeente aan waar de grens ligt tussen stedelijk gebied en buitengebied. Naast de ligging binnen de bebouwingscontour houtkap zijn er nog enkele andere uitzonderingen op de meldings- en herplantingsplicht:

- Binnen de bebouwde kom (bebouwingscontour houtkap);
- Op erven en in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen langs boomgaarden;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande beplantingen langs (water)wegen;
- Uit populieren of wilgen bestaande beplantingen in 1 rij langs landbouwgronden;
- Naaldbomen, bedoeld als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- Het dunnen van een houtopstand.

Conclusie houtopstanden

De binnen dit planvoornemen (deels) mogelijk te vellen houtopstand bevindt zich binnen de bebouwingscontour houtkap. De rijksregels over het (deels) vellen van houtopstanden of herbeplanten gelden niet binnen de bebouwingscontour houtkap. Een gemeente kan zelf bepalen of ze regels in het omgevingsplan wil voor houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en voor welk doel van de Omgevingswet. Soms zijn er vanuit gemeentelijk beleid toch verplichtingen zoals een meldingsplicht, een vergunningsplicht en/of herplantplicht. Dergelijke informatie is op te vragen bij het omgevingsloket van de gemeente.

5 Soortbescherming

Aan de hand van literatuuronderzoek is bepaald welke soorten potentieel voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. Daarnaast zijn waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) gebruikt, alle waargenomen soorten in de afgelopen 5 jaar binnen een straal van 5 km zijn beschouwd. Van elk van deze soorten is de status van bescherming volgens de Omgevingswet nagegaan. In de onderstaande paragrafen, die telkens één soortgroep behandelen, wordt de soortverspreiding voor de betreffende soortgroep verder toegelicht.

Tijdens een bezoek aan het plangebied is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen, zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, prooi-resten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Een Quicksan flora en fauna is een momentopname en geen veldinventarisatie omdat veldinventarisaties meerdere seizoensgebonden opnamerondes inhouden die volgens standaardmethoden worden uitgevoerd. Het kan dus voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Hierdoor kan slechts in beperkte mate uitsluitel worden gegeven over de aan- of afwezigheid van soorten. Aan de hand van *expert judgement* (beoordeling door experts) en bekende ecologische principes is daarom een inschatting gemaakt over het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het plangebied.

Tabel 5.1: Gegevens veldbezoek

Datum	6 maart 2025
Dagdeel	Ochtend
Temperatuur	14 °C
Weersomstandigheden	Droog
Windkracht	2 Bft

5.1 Flora

In Nederland groeien ca. 80 plantensoorten die een beschermde status hebben op Europese en/of nationale schaal. Deze soorten komen veelal voor in gebieden die beschermd zijn via de Europese habitatrichtlijn maar enkele soorten, zoals bijvoorbeeld de schubvaren, komen ook voor in het stedelijk gebied. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of het plangebied geschikt is voor beschermde planten. Ook is de eventuele aanwezigheid van invasieve exoten – uitheemse planten die een bedreiging vormen voor de inheemse soorten – vastgesteld.

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied de volgende soorten waargenomen, beuk, kastanje, lariks, hult, taxus, magnolia, laurier en andere algemene of aangeplante planten. In de

oude waterput is ook tongvaren aanwezig, deze en de andere genoemde soorten zijn niet beschermd. Ze zijn er ook niet te verwachten door het huidige beheer van het plangebied. Beschermden soorten komen vooral voor op voedselarme, kalkhoudende grond die ecologisch omstandigheden en plantendiversiteit stimuleren.

Conclusie Flora

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten met betrekking tot de flora.

5.2 Vogels

Alle niet-exotische, in het wild levende vogels die in Nederland broeden, te gast zijn of doortrekken, in totaal zo'n 290 soorten, zijn beschermd via de Vogelrichtlijn (Brochure MEZ). In onderstaande tabel zijn de vogelsoorten opgenoemd waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn in de provincie van het plangebied. Het betreft vogels die gebonden zijn aan vaste broedlocaties en daardoor niet kunnen uitwijken naar andere mogelijk geschikte locaties in de omgeving van het plangebied. Omdat het vernietigen of verstoren van hun broedplaatsen in strijd is met de Omgevingswet, is tijdens het veldbezoek nagegaan of deze soorten in het plangebied voorkomen en broeden. Hierbij zijn de verspreidingskaarten opgesteld door SOVON, geraadpleegd om na te gaan of de soort in de buurt van het plangebied voorkomt.

Tabel 5.2: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in de provincie Noord-Brabant

Categorie	Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	
1	Jaarrond gebruikte nesten	Steenuil
2	Koloniebroeders – honkvast of gebouwfankelijk	Gierzwaluw, huismus, roek
3	Niet koloniebroeders – honkvast of gebouwfankelijk	Grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk
4	Jaarlijkse terugkeer naar nest	Boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte wouw
Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bij ecologisch zwaarwegende redenen		
5	Honkvast maar flexibel	Blauwe reiger, boerenwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihal, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiswaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart, zwarte specht

Tijdens het veldbezoek zijn de onderstaande soorten waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied is dus voor deze soorten geschikt als onderdeel van het leefgebied.

Tabel 5.3: Lijst van de tijdens het veldbezoek waargenomen vogelsoorten

Vogelsoort	Aantal	Type waarneming	Nest
Boomkruiper	1	Auditief	Mogelijk
Houtduif	1	Visueel	Nee
Kauw	10	Visueel	Nee
Pimpelmees	1	Auditief	Nee
Roodborst	1	Auditief	Nee
Zwarte kraai	1	Visueel	Nee
Sperwer	2	Visueel	Nee

Foerageer- en leefgebied

Uit de bovenstaande waarnemingen en de observaties ter plekke blijkt dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor bovenstaande vogelsoorten. Het plangebied is echter geen essentieel foerageergebied voor de voorkomende soorten omdat er in de buurt van het plangebied alternatief foerageergebied aanwezig is. Voorbeelden zijn ten westen van de A27 of de weilanden ten zuiden van de Franklin Rooseveltlaan. Ook zal het gebied (groten)deels als foerageergebied in gebruik blijven na het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

Natuurgebonden nesten

De in het plangebied aanwezige bomen en struiken kunnen dienen als broedgelegenheid. Er zijn echter geen nesten waargenomen van of voor soorten met jaarrond beschermde nesten. Wel werd er een geschikte holte aangetroffen dat niet jaarrond beschermd is (zie bovenstaande tabel). Het betreffen holen in bomen die geschikt kunnen zijn voor pimpelmees, koolmees, specht of boomkruiper, deze soorten vallen onder categorie 5 van bescherming. Dit betekent dat zij vaak terugkeren naar een eerdere broedlocatie, maar wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedlocatie verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Categorie 5 beschermde nesten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dit geval zijn er voldoende alternatieve locaties in de omgeving waarnaar deze soorten kunnen uitwijken. Voorbeelden van alternatieve nestlocaties zijn boerderijen en woningen en boomrijke gebieden in de directe omgeving. Zodoende is aanvullend onderzoek naar deze soorten niet noodzakelijk. Broedende vogels zijn erg gevoelig voor verstoring door werkzaamheden. Door de algemene beschermingsstatus van vogels in Nederland kunnen sloop-, bouw- of inrichtingswerkzaamheden alleen plaatsvinden als er geen broedende vogels aanwezig zijn op of in de directe omgeving van het plangebied. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode, tussen begin oktober en half februari, worden geen nadelige effecten verwacht voor broedende vogels.

Gebouwgebonden nesten

Binnen het plangebied is de huismus (*Passer domesticus*) waargenomen (zie bovenstaande waarnemingstabel). In de daken van de aanwezige bebouwing zijn ruimtes aanwezig die geschikt zijn als jaarrond beschermde verblijfplaatsen voor huismussen. Tijdens het veldbezoek is de huismus ook waargenomen in de directe omgeving van de bebouwing wat kan wijzen op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Indien er werkzaamheden gaan plaatsvinden aan het dak of er sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd aan de muren aangetast bij/aan het gebouw die is weergegeven op foto B, C, D, E & F in figuur 2.3 verder in dit verslag als hoofdgebouw benoemd. Ook mogen de invliegopeningen niet belemmerd worden door en moeten beschikbaar blijven onder de dakpannen in het hoofdgebouw. Wanneer er genoemde werkzaamheden worden

uitgevoerd en dat de geschikte openingen niet meer aangevlogen worden dient er aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de huismus.

Foto A: Impressie dak hoofdgebouw

Foto B: Ingezoomd beeld op dakpannen

Figuur 5.2: Foto's van locaties geschikt als mogelijk nestlocaties voor de huismus

Figuur 5.3 Kaart van locaties geschikt als mogelijk nestlocaties voor de huismus (Geel gearceerd)

Conclusie vogels

Naar alle waarschijnlijkheid benut een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermd nest het plangebied als broedgebied. Indien er werkzaamheden gaan plaatsvinden aan het dak of er sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd aan de muren aangetast bij/aan het hoofdgebouw, of invliegopeningen in het hoofdgebouw niet meer aangevlogen worden dient er aanvullend onderzoek plaats te vinden naar de huismus.

Bovendien benut een aantal algemeen voorkomende vogelsoorten het plangebied als foerageer- en broedgebied. Dit vormt echter geen belemmering voor het planvoornemen. Het plangebied zal geen essentieel foerageergebied zijn voor deze soorten en het gebied kan bovendien als foerageergebied in gebruik blijven. Soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden binnen en in de directe omgeving van het plangebied. Dit geldt ook voor soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is bij ecologische zwaarwegende redenen. Er kunnen geen versturende werkzaamheden zoals sloop- en bouwwerkzaamheden of verwijdering van beplanting plaatsvinden wanneer er broedende vogels aanwezig zijn in de nabije omgeving. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van de algemeen voorkomende vogels en de vogelsoorten zonder jaarrond beschermde nesten en de soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is bij ecologische zwaarwegende redenen. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden tussen begin oktober en half februari worden er eveneens geen nadelige effecten verwacht voor deze vogels.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Alle Nederlandse zoogdieren zijn beschermd, voor enkele algemeen voorkomende soorten geldt echter een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Soorten die zijn vrijgesteld van bescherming in de provincie zijn in dit hoofdstuk buiten beschouwing gelaten. Voor deze soorten geldt wel de algemene zorgplicht welke verder is toegelicht in hoofdstuk 6. Beschermde zoogdiersoorten die niet zijn vrijgesteld, en die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen zijn; boommarter, bunzing, eekhoorn, steenmarter en wezel.

Boomarter

De boomarter komt in Nederland in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boomarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhopen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Het plangebied is voor ongeschikt voor de boomarter vanwege het ontbreken van geschikte rust en verblijfplaatsen. De aanwezige boomholtes zijn van maximaal 6cm van diameter waardoor deze geen geschikte rust-/nestplaats bieden voor de boomarter.

Eekhoorn

Eekhoorns leven in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos mits er voldoende voedsel aanwezig is. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vijf tot zes kleinere reservenesten in gebruik. Binnen en rondom het plangebied zijn bomen aanwezig die als schuilmogelijkheid kunnen dienen, echter er zijn geen eekhoornnesten waargenomen binnen en rondom het plangebied.

Bunzing en wezel

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. Als dagrustplaats worden voornamelijk bestaande hopen gebruikt, zoals die van een konijn, mol, vos, das of muskusrat. Ook takken- en steenhopen, duikers en rommelschuurtjes worden als dagrustplaats gebruikt. In de winter zoeken bunzingen vaak warmere plekken op, zoals hooi- en stroballen bij boerderijen. De wezel heeft de voorkeur voor open, droge natuur- en

cultuurlandschappen en komt voor in zowel bossen, duinen als wei- en akkerland. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Het plangebied heeft mogelijkheden voor voldoende natuurlijke schuilmogelijkheden, wel heeft het plangebied een open karakter. Er zijn geen sporen aangetroffen zoals hollen, vraatsporen of uitwerpselen. Ook zijn er geen hollen aangetroffen van muizen of andere mogelijke prooidieren waardoor kleine marters in het plangebied kunnen overleven.

Steenmarter

De steenmarter komt vooral voor in parklandschap en heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw met oude schuren of gebouwen. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang. De steenmarter gebruikt verblijfplaatsen zoals boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes, spouwmuren en onder dakbedekkingen. Er zijn binnen het plangebied geen geschikte openingen en geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van een steenmarter.

In de omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van bos, akkers en weilanden om als foerageergebied te dienen voor algemeen voorkomende soorten. Het plangebied zal beschikbaar blijven als foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren. Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of voortplantings- en/of verblijfplaatsen van soorten aangetroffen die zijn beschermd volgens de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie.

Conclusie Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen vastgesteld van soorten die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten. Zolang de zorgplicht wordt nageleefd zijn er daarom geen negatieve effecten te verwachten voor grondgebonden zoogdieren.

5.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen hebben een beschermde status. Het is verboden hun verblijfplaatsen aan te tasten, hun essentieel foerageergebied te vernietigen of hun vliegroutes te verstoren. Vleermuizen huizen in grotten, in boomholten of in spouwen of zolders van huizen. Ze maken gebruik van vliegroutes om zich te verplaatsen van verblijfplaatsen naar foerageergebieden. Hiervoor worden lange, aaneengesloten bomenrijen en andere lijnvormige landschapsstructuren zoals heggen en houtwallen gebruikt. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of er op het plangebied locaties zijn die kunnen dienen als winter-, kraam-, paar-, zomer- en/of jaarrondverblijfplaats voor vleermuizen, of het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen en of er essentiële vliegroutes door het plangebied lopen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vleermuissoorten die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied.

Tabel 5.4: Soorten vleermuizen in de omgeving van het plangebied

Nederlandse soortnaam	Verblijfplaatsen
Baardvleermuis	Zomer: gebouwen, bomen Winter: groeven, bunkers, kelders
Brandt's vleermuis	Zomer: gebouwen Winter: groeven, grotten, bunkers
Franjestaart	Gebouwen, bomen
Gewone dwergvleermuis	Gebouwen
Gewone grootoorvleermuis	Zomer: gebouwen, bomen Winter: ondergrondse ruimten
Laatvlieger	Gebouwen
Rosse vleermuis	Bomen
Ruige dwergvleermuis	Zomer: gebouwen, bomen Winter: gebouwen, bomen
Watervleermuis	Zomer: bomen, zolders, bunkers Winter: ondergrondse ruimten

Informatie via Vleermuis.net (Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN)).

Verblijfplaatsen

Gebouwbewonende vleermuissoorten

De bebouwing binnen het plangebied is gedeeltelijk geschikt als vaste verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Er zijn toegangen en ruimten aanwezig die mogelijk geschikt zijn als paar-, kraam- en zomerverblijfplaatsen voor vleermuizen. Massawinterverblijfplaatsen zijn ook niet op voorhand uit te sluiten. In tabel 5.5 en de bijbehorende figuur zijn de details van de mogelijke locaties weergegeven. Daarom dient aanvullend onderzoek te worden gedaan naar deze soortgroep wanneer spouwmuren worden opengemaakt van het hoofdgebouw en/of het gebouw wat is weergegeven in figuur 2.3 zie foto's K, L, M, N en O verder dit verslag genoemd als schuur 2. Aanvullend onderzoek is ook noodzakelijk werkzaamheden aan het dak van het hoofdgebouw worden uitgevoerd. Massawinterverblijven zijn in het gehele plangebied echter niet te verwachten, omdat de gebouwen vrij laag zijn, zie figuur 5.6 voor de mogelijke geschikte locaties.

Tabel 5.5: aangetroffen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen

	Locatie binnen het plangebied	Beschrijving van de locatie	Dieren waargenomen
1	Schuur 2	Open stootvoegen in schoorsteen	Nee
2	Hoofdgebouw	Open stootvoegen in schoorsteen	Nee
3	Hoofdgebouw	Open stootvoegen aan de zuidzijde	Nee
4	Hoofdgebouw	Opening onder dakpannen	Nee

Foto A: Open stootvoegen schoorsteen schuur

2

Foto B: Openingen onder dakpannen

Foto C Open stootvoegen achterzijde
hoofdgebouw

Foto D: Open stootvoegen schoorsteen
hoofdgebouw

Figuur 5.4: Foto's van aangetroffen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen

Boombewonende vleermuissoorten

In de bomen binnen het plangebied zijn holtes en/of scheuren aangetroffen die mogelijk als vaste verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen kunnen dienen. Daarom moet er een aanvullende holtecheck worden uitgevoerd wanneer bomen met holtes gekapt gaan worden. Uit de holtecheck kan worden bepaald of deze holtes geschikt zijn voor vleermuizen, waarna eventueel aanvullend onderzoek noodzakelijk is. In de onderstaande tabel en figuur zijn de details van de mogelijke locaties weergegeven.

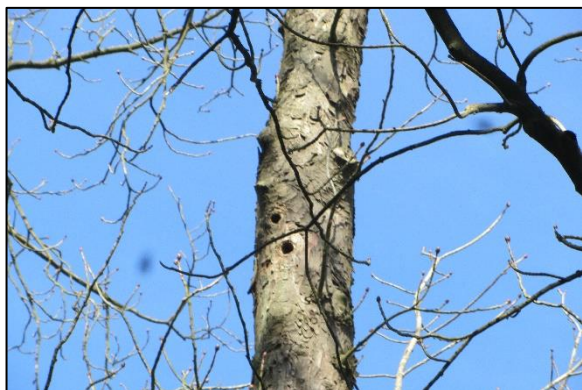

Foto A

Foto B

Figuur 5.5: Foto's van aangetroffen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen

Figuur 5.6 kaart met geschikte mogelijkheden voor vleermuizen.

Voerageergebied

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als voerageergebied. Voerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden.

Vliegroutes

De bomenrij langs de toegangsweg en aan de randen van het plangebied kunnen dienstdoen als vliegroute voor vleermuizen. Deze landschapsstructuur zal naar aanleiding van het planvoornemen echter niet worden aangetast en kan dus dienst blijven doen als vliegroute voor vleermuizen. Van belang is wel dat deze bomenrijen vrij blijven van lichtvervuiling gedurende de aanleg- en gebruiksfase.

Conclusie vleermuizen

Er zijn binnen het plangebied locaties aangetroffen die mogelijk geschikt zijn als vaste verblijfplaats voor gebouw- en boombewonende vleermuizen. Aanvullend onderzoek is vereist, tenzij er geen bomen met holtes worden gekapt, geen spouwmuur wordt opgebroken in het hoofdgebouw en bij schuur 2, en er geen werkzaamheden aan het dak van het hoofdgebouw worden uitgevoerd. Mogelijk wordt er gevoerageerd binnen en nabij het plangebied. Voerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. Indien de geplande werkzaamheden overdag uitgevoerd worden, is een verstoringseffect op voeragerende vleermuizen uit te sluiten. Een negatief effect op vaste vliegroutes is eveneens niet te verwachten.

5.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Amfibieën en reptielen

Alle Nederlandse Amfibieën en reptielen zijn beschermd, voor enkele algemeen voorkomende soorten geldt echter een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Soorten die zijn vrijgesteld van bescherming in de provincie zijn in dit hoofdstuk buiten beschouwing gelaten. Voor deze soorten geldt wel de algemene zorgplicht welke verder is toegelicht in hoofdstuk 7. Beschermde reptielen en amfibieën die niet zijn vrijgesteld, en die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen zijn; alpenwatersalamander, boomkikker, kamsalamander, poelkikker, vinpootsalamander en vuursalamander.

Van de bovenstaande soorten kunnen vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de vuursalamander, boomkikker en kamsalamander op voorhand worden uitgesloten binnen de invloedssfeer van het plangebied vanwege het ontbreken van goed ontwikkelde oever en watervegetatie voor de boomkikker, kamsalamander en poelkikker en daarnaast is het voor de vuursalamander ongeschikt vanwege het ontbreken van kalkrijke bodems met vochtige loofbossen en bronbeken en is waarschijnlijk een ontsnapt exemplaar.

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander plant zich voor in stilstaande wateren zoals, greppels, bospoelen en vennen. Op het land komt de alpenwatersalamander voornamelijk voor in bos en struweel, in heidegebieden, agrarisch gebied en ruderaal terrein, zoals bouwterreinen, industrieterreinen, slootkanten en plantsoenen. In de winter is de alpenwatersalamander te vinden op vorstvrije plekken op het land, vaak onder de grond of in de strooisellaag in bosjes of onder struwelen. Binnen het plangebied en in de omgeving ervan is de alpenwatersalamander wel waargenomen (NDFF) en er bevinden zich geschikte waterlichamen die de alpenwatersalamander kan gebruiken als voorplantingsplek. Wanneer het voortplantingswater of mogelijk overwintergebied wordt aangetast in het planvoornemen is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Vinpootsalamander

De vinpootsalamander komt in twee landschapstypen voor: heidegebieden op hoge zandgronden en in het heuvellandschap van Zuid-Limburg. Ze planten zich voor in verschillende waterlichamen zoals zwak zure permanente vennen, plassen en bospoelen. In heuvellandschap planten ze zich voor in bronpoeltjes, bospoelen, drinkpoelen en kleine, zwak stromende beekjes. Ze hebben een grote tolerantie voor zuur water (tot 4 pH). Binnen het plangebied en in de directe omgeving ervan is de vinpootsalamander waargenomen (NDFF) er bevinden zich geschikte waterlichamen en/of landschappen die de vinpootsalamander kan gebruiken als voorplantingsplek. Wanneer het overwintergebied en voortplantingswater wordt aangetast in het planvoornemen is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Foto A: Voortplantingswater

Foto B: Voortplantingswater

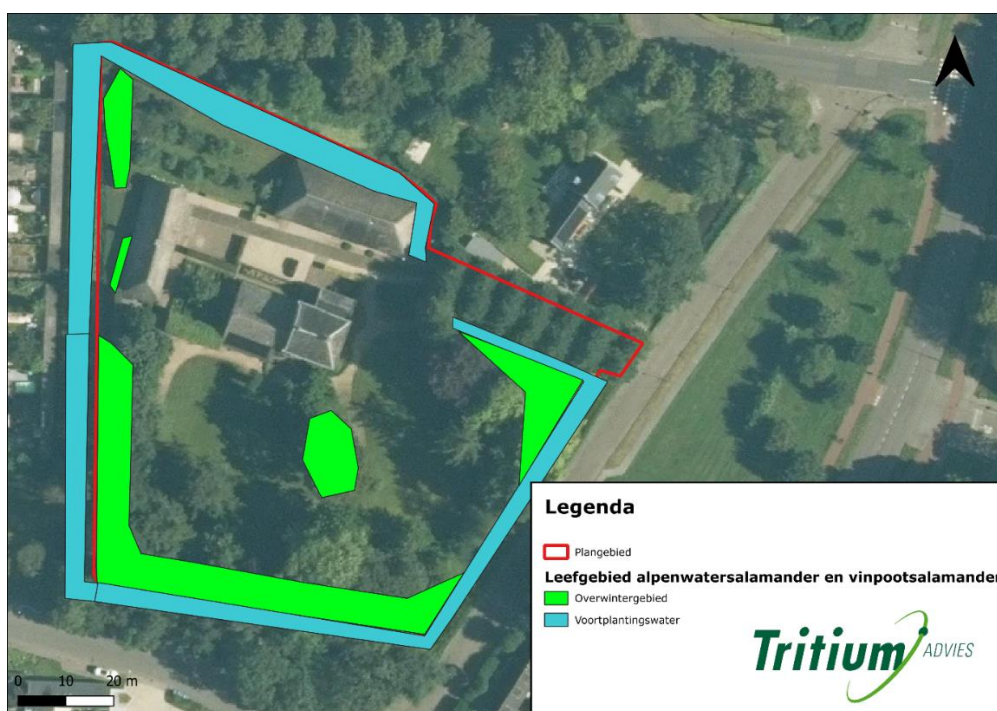

Foto C: Mogelijk overwintergebied onder groenstructuren

Foto D: Schuilmogelijkheden

Figuur 5.7: Foto's van geschikte verblijfplaatsen en leefgebied voor de alpenwatersalamander en vinpootsalamander

Figuur 5.8: Kaart van geschikte verblijfplaatsen en leefgebied voor de alpenwatersalamander en vinpootsalamander

Vissen

Nabij het plangebied is oppervlaktewater aanwezig. Er is een omliggende sloot rondom het plangebied. Het water is stilstaand en troebel. Beschermde vissoorten leven voornamelijk in zuurstofrijk, koel, stromend, water. De aanwezigheid van beschermde vissen kan daarom worden uitgesloten. Daarnaast zullen de bestaande waterlichamen niet worden aangetast in het planvoornemen.

Conclusie amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied zijn mogelijk vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van soorten die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Het betreft leefgebied van de Alpenwatersalamander en vinpootsalamander. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk tenzij het voortplantingswater of winterhabitat ongedeerd blijft. Algemeen voorkomende soorten, zoals bijvoorbeeld de gewone pad en de bruine kikker, zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor deze soorten.

5.6 Ongewervelden

Meer dan vijftig soorten insecten, onder andere vlinders, libellen en kevers, zijn wettelijk beschermd in Nederland. Daarnaast genieten sommige weekdieren, zoals mossels, ook bescherming. Veelal stellen deze soorten bijzondere eisen aan hun habitat en komen ze dus voor op specifieke plaatsen, zoals bijvoorbeeld poelen met helder water of graslanden met bloemrijke vegetatie. Volgens de NDFF komen de volgende soorten in de buurt van het plangebied voor: grote vos, grote weerschijnvlinder, teunisbloempijlstaart. Tijdens het veldbezoek is nagegaan of het plangebied geschikt is voor beschermde ongewervelden. Beschermde soorten ongewervelden zijn niet waargenomen en ook niet te verwachten binnen het plangebied. Aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied is binnen het plangebied niet voldaan, door de afwezigheid van hun waardplanten zoals de zoete kers, wilg iep, boswilg en grauwe wilg en teunisbloemen.

Conclusie ongewervelden

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten van dit planvoornemen met betrekking tot ongewervelde fauna.

6 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende plant- en diersoorten en voor hun directe leefomgeving geldt een zorgplicht (Omgevingswet – artikel 11.27, Bal). Met deze zorgplicht worden naast de nationaal en Europees aangewezen beschermde soorten en gebieden ook algemenere overige inheemse soorten beschermd. De zorgplicht houdt in dat men handelingen waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat deze nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten;

- Achterwege laat;
- Indien achterwege laten niet passend is, maatregelen neemt om nadelige gevolgen te voorkomen;
- Indien die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het is wettelijk verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht. Bij de uitvoering van sloop- en bouwprojecten kunnen werkzaamheden veelal niet achterwege gelaten worden. Het is daarbij verplicht om maatregelen te nemen en daarmee de nadelige gevolgen op inheemse plant- en diersoorten te beperken of te voorkomen.

Nadelige gevolgen kunnen veelal voorkomen worden door te werken in de minst-kwetsbare periode, zoals buiten de winterslaap, voortplantingstijd en periode van afhankelijkheid van jongen. De kwetsbare perioden zijn niet voor alle soortgroepen gelijk. In het algemeen geldt de periode van half oktober tot eind november als 'veilige' periode voor alle diergroepen. Dit is de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn en de mogelijkheid hebben om zich te verplaatsen. Bovendien zijn de jongen uit het laatste legsel van late broeders zoals de houtduif dan ook uitgevlogen (Vogelbescherming Nederland).

Daarnaast kunnen negatieve gevolgen op algemeen voorkomende soorten beperkt worden door tijdens de werkzaamheden zodanig te werken dat dieren het plangebied kunnen verlaten zodat verwonding of doding van individuen wordt voorkomen. Voorbeelden zijn: de werkzaamheden in de richting van een vluchtgebied uitvoeren, de werkzaamheden langzaam opstarten en/of langzaam werken zodat dieren de tijd hebben om het plangebied te ontvluchten, voorafgaand aan de start van werkzaamheden verstoring creëren zodat dieren uit het plangebied vluchten. Een voorbeeld om negatieve gevolgen op de aanwezige vegetatie te voorkomen is het beschermen van bomen om zo beschadiging van de stammen te voorkomen. Verder worden negatieve gevolgen op inheemse fauna beperkt door werkzaamheden zo veel mogelijk overdag uit te voeren. Bij gebruik van verlichting dient deze zo geplaatst te worden dat enkel de werkzaamheden gericht verlicht worden. Lichtverstrooiing kan vermeden worden door het gebruik van kappen.

Zorgplicht algemene broedvogels

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het broedseizoen van algemeen voorkomende broedvogels (globaal van 15 maart tot 15 juli) dan is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat het gebied vóór de start van het broedseizoen, en zonder de verstoring van andere soorten, ongeschikt is gemaakt als broedlocatie. Door het plangebied ongeschikt te maken kan worden voorkomen dat vogels zich binnen het plangebied vestigen. Broedgevallen die tijdens of vlak voor de werkzaamheden ontstaan in en direct grenzend aan het plangebied, zijn immers ook onderhevig aan de zorgplicht. Het ongeschikt maken van het plangebied voor algemene broedvogels dient te gebeuren door de aanwezige struiken en/of bomen en grasland kort te

snoeien/te maaien vóór aanvang van het broedseizoen en deze ook kort te houden gedurende het broedseizoen. Indien werken binnen het broedseizoen noodzakelijk is, dient men voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een broedvogelcheck te laten uitvoeren door een bevoegd ecoloog. Bij aanwezigheid van broedgevallen binnen de verstoringszone van de geplande werkzaamheden dienen aanvullende maatregelen genomen te worden of kunnen werkzaamheden geen doorgang vinden.

Zorgplicht algemene amfibieën

Wanneer er in de tuin van het plangebied grote verbouwingen plaats gaan vinden dient er rekening gehouden te worden met de zorgplicht amfibieën. Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het voortplantingsseizoen van algemeen voorkomende amfibieën (grofweg van 15 maart tot 15 augustus), kan het aanwezige voortplantingswater worden afgezet met een amfibieënscherf zodat deze zich niet kunnen vestigen binnen het plangebied. Wanneer gewerkt gaat worden in de overwinteringsperiode (grofweg van oktober – maart) van algemene amfibieën kan het plangebied vóór deze periode afgezet worden met een amfibieënscherf om te voorkomen dat amfibieën zich binnen het plangebied vestigen.

Conclusies

Uit de quickscan flora en fauna is het volgende gebleken:

- Om eventuele stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden aan te tonen of uit te sluiten dient een stikstofberekening te worden gemaakt.
- Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk tenzij de spouw en dak onaangetast blijven.
- Nader onderzoek naar boombewonende vleermuizen is noodzakelijk tenzij de bomen met holtes onaangetast blijven.
- Nader onderzoek naar alpenwatersalamander en vinpootsalamander is noodzakelijk tenzij het habitat onaangetast blijft.
- Nader onderzoek naar de huismus is noodzakelijk tenzij het dak en de muren van het hoofdgebouw ongedeerd blijven.
- Uit de aanvullende onderzoeken moet blijken of een omgevingsvergunning en mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn.
- De omschreven werkwijzen met betrekking tot zowel de zorgplicht als ten aanzien van vogels dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de geldende natuurwetgeving wordt voorkomen.
- Om een verstorend effect op foeragerende vleermuizen uit te sluiten, dienen de voorgenomen sloop- en bouwwerkzaamheden overdag te worden uitgevoerd.
- Het plangebied dient voorafgaand aan het broedseizoen (globaal vanaf 15 maart) ongeschikt te worden gemaakt als broedlocatie voor algemene broedvogels indien er aan de buitenzijde van de gebouwen werkzaamheden gaan plaatsvinden. (Zoals dakafwerking vervangen, raampartijen in het dak plaatsen)
- Wanneer gewerkt wordt in de overwinteringsperiode (grofweg van oktober – maart) van amfibieën dient het plangebied vóór deze periode afgezet worden met een amfibieënscherm indien er aan de buitenzijde van de gebouwen werkzaamheden gaan plaatsvinden.
- Bij werken in de voortplantingsperiode van amfibieën (grofweg van 15 maart tot 15 augustus), dient het aanwezige voortplantingswater te worden afgezet met een amfibieënscherm. Indien er werkzaamheden plaats gaan vinden aan het voortplantingswater
- Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Onderstaande tabel geeft de te verwachten overtredingen en de benodigde vervolgstappen weer.

Tabel 7.1: Te verwachten overtredingen en de benodigde maatregelen/onderzoeken

	Overtreding omgevingswet	Te treffen maatregelen	Noodzakelijke onderzoeken
Natura 2000	Mogelijk	Zorgplicht	Stikstofberekening
Natuurnetwerk Nederland	-	Zorgplicht	-
Houtopstanden	-	Navraag vergunningsplicht gemeente*	-
Planten	-	Zorgplicht	-
Vogels	Mogelijk Artikel 11.46 bal: verbod op het doden van individuen en het vernietigen van voortplantings- of rustplaatsen	Zorgplicht	Aanvullend onderzoek tenzij dak en muren van het hoofdgebouw ongedeerd blijven en openingen geschikt blijven en niet gehinderd worden bij in en uitvliegen.
Grondgebonden zoogdieren	-	Zorgplicht	-
Vleermuizen	Mogelijk Artikel 11.46 bal: verbod op het doden van individuen en het vernietigen van voortplantings- of rustplaatsen	Zorgplicht	Aanvullend onderzoek en/of boomholte check tenzij spouw en holtes in bomen intact blijven
Amfibieën	Mogelijk Artikel 11.54 bal: verbod op opzettelijk doden van in het wild levende; amfibieën	Zorgplicht	Aanvullend onderzoek tenzij zomerhabitat en winterhabitat ongedeerd blijven.
Reptielen	-	Zorgplicht	-
Vissen	-	Zorgplicht	-
Ongewervelden	-	Zorgplicht	-

* Enkel van toepassing wanneer er houtopstanden worden verwijderd.

Onderstaande tabel geeft per soort een overzicht van de periode waarin de aanvullende onderzoeken gespreid gepland moeten worden indien er niet kan worden voldaan aan de specificaties die benoemd zijn in tabel 7.1. De procedures voor deze onderzoeken liggen vast in soortinventarisatieprotocollen (Netwerk Groene Bureaus) en kennisdocumenten (BIJ12).

Soort	Periode*											
	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Huismus												
Vleermuizen												
Alpenwatersalamander												
Vinpootsalamander												

* Donker geel geeft de optimale onderzoeksperiodes weer, lichtgeel geeft de periodes aan waarin slechts een deel van het onderzoek kan gebeuren.

7 Literatuurlijst

- BIJ12.** Natuur en Landschap (BIJ12, Utrecht, Nederland). [Online] bij12.nl.
- Brochure MEZ.** Ministerie van Economische Zaken - Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen - versie 1.3 (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag, Nederland). [Online]
- Hunink, S. 2024.** *Lijst beschermde soorten omgevingswet*. sl : Natuurinclusief, 2024.
- Natura 2000.** Natura 2000 in Nederland (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag, Nederland). [Online] natura2000.nl.
- NDFF.** Nationale Databank Floa en Fauna (NDFF) - Verspreidingsatlas (Nijmegen, Nederland). [Online] verspreidingsatlas.nl.
- Netwerk Groene Bureaus.** Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevoordering en belangenbehartiging (NGB, Odijk, Nederland). [Online] netwerkgroenebureaus.nl/.
- NVWA.** Nederlandse Voedsel - en Warenautoriteit. Unielijst invasieve soorten. Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. [Online] nvwa.nl.
- RAVON.** Soorten (Nijmegen en Amsterdam, Nederland). [Online] ravn.nl.
- SOVON.** Vogelinfo. Informatie per soort. (Nijmegen, Nederland). [Online] sovon.nl.
- Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN).** Vleermuis.net. [Online] vleermuis.net.
- Vogelbescherming Nederland.** Vogelgids (Zeist, Nederland). [Online] vogelbescherming.nl.
- Waarneming.nl.** 2021 (Observation International, Aarlanderveen, Nederland). [Online] waarneming.nl.
- Zoogdiervereniging.** Zoogdiersoorten (Zoogdiervereniging Nederland, Nijmegen, Nederland). [Online] zoogdiervereniging.nl.

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per bevoegd gezag. Op basis van de door PS vastgestelde provinciale verordeningen en Or d.d. 1 september 2024*

[illegible]

8.74l, lid 1, b, 12°	i.h.k.v. bestendig beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	X	X	X		X	X		X	X	X	X		
(Geldt alleen voor vrijgestelde amfibieën)	i.h.k.v. bescherming wilde flora, fauna & habitats, en onderzoek & onderwijs								X					

schadelijke handelingen

art. 11.54, lid 1, onder a Bal	Doden	X ⁵		X ⁵		X ⁵					X ⁵	X	X	X
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	Vangen	X ⁵	X	X ⁵	X ⁵	X ⁵	X ⁵	X	X	X ⁵	X	X	X	X
art. 11.54, lid 1, onder b Bal	Beschadigen of vernielen vaste voortplantings- of rustplaatsen	X	X	X ⁵	X	X	X	X	X	X ⁵	X	X	X	X

* Gebaseerd op de lijst samengesteld door (Hunink, 2024)

** voor deze soorten daarnaast uitzondering in/op gebouwen en bijbehorende erven art. 11.54, lid 2, onder a Bal

X Soort is vrijgesteld

1 de vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

2 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

3 de vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

4 de vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

5 de vrijstelling is verleend onder specifieke voorwaarden. Doden is niet altijd voor iedere soort toegestaan. Vangen mag vaak alleen met toegestane middelen. Ga naar de betreffende verordening of regeling voor meer informatie. Opmerking bij Friesland: Er gelden allerlei aanvullende voorschriften aan de vrijstelling m.b.t. doden, vangen, vrijlaten en beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen